Τα τέσσερα «...ἀλλ' οὐκ...» (Σάββας Ηλιάδης, Δάσκαλος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 29 Μαΐου, 2017

Στους σημερινούς έσχατους και δυσκαρτέρητους καιρούς, φόβος, συστολή και σιωπή επέπεσε στα στόματα, τα οποία τάχθηκαν να διαφυλάξουν και να κηρύξουν την μοναδικότητα της Αλήθειας, την οποία διδάσκει η Εκκλησία μας. Και δε σταματούν εδώ, αλλά αντιθέτως, κηρύττουν ανερυθριάστως και σκληροκαρδίως ως «αλαζονική αποκλειστικότητα» την πίστη στη μοναδικότητα της αποκεκαλυμμένης στους αγίους μας Αλήθειας του Χριστού. Ο απόστολος Παύλος όμως, μας παρηγορεί, από προσωπική πείρα, να μην χάνουμε την ελπίδα και το θάρρος της ομολογίας για την πίστη στη Μία, Αγία, Καθολική και Αποστολική Εκκλησία, στην Ορθόδοξη Εκκλησία του Χριστού και των αγίων του.

Τα τέσσερα «ἀλλ' οὐκ» μάς τα καταθέτει ο απόστολος Παύλος στην Β΄προς Κορινθίους επιστολή. Μ` αυτά δηλώνει την αδιάλειπτη παρουσία του Θεού στο επίπονο έργο του. Ενώ δηλαδή δοκιμάζεται από τις θλίψεις στο έργο της κήρυξης του Ευαγγελίου «συν τοις λοιποίς αποστόλοις» και αυτές παρουσιάζουν συνεχώς μια κλίμακα αναβάσεως ως προς τη δυσκολία τους, παρεμβαίνει ο Θεός και δίνει τη λύση:

«Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾖ τοῦ Θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν, ἐν παντὶ θλιβόμενοι **ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι,** ἀπορούμενοι **ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι,** διωκόμενοι **ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι,** καταβαλλόμενοι **ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι**». (Β΄Κορ. 4,7-9)

1. **Θλιβόμενοι αλλ` ου στενοχωρούμενοι:** Ο **Ωριγένης** ερμηνεύει: «Του μεν θλίβεσθαι επί του απροαιρέτως συμβαίνοντος περιστατικού, του δε στενοχωρείσθαι επί του προαιρετικού, υπό της θλίψεως νενικημένου και ενδεδωκότος αυτή». **«Θλιβόμενοι»:** Δηλαδή, η θλίψη είναι αποτέλεσμα κάποιου περιστατικού, το οποίο συμβαίνει έξω από τη θέλησή μας, όπως καθημερινά το εισπράττουμε όλοι οι άνθρωποι. Έρχεται και πιέζει ψυχοσωματικά τον άνθρωπο. **«αλλ` ου στενοχωρούμενοι»:** Η στενοχώρια όμως, είναι η αδυναμία του ανθρώπου να αντισταθεί στη θλίψη και όταν νικιέται απ` αυτήν, πέφτει στη δίνη των συνεπειών της και υποφέρει. Η αποφυγή της εξαρτάται από την προαίρεση που έχει η καρδιά και πρώτα απ` όλα η διάθεση για καταφυγή στη βοήθεια του Θεού.
2. **Απορούμενοι αλλ` ουκ εξαπορούμενοι:** Ο **Ζιγαβηνός** λέει για το

«Απορούμενοι»: «Απορούντες τι χρη ποιείν προς τους αλλεπαλλήλους πειρασμούς και τον εκ πάντων πόλεμον». Δηλαδή και οι Απόστολοι βρίσκονταν σε απορία, προβληματίζονταν θα λέγαμε σήμερα, για το τι έπρεπε να πράξουν εξαιτίας των αλλεπάλληλων πειρασμών και τον πόλεμο, που δέχονταν από όλους τους εχθρούς της πίστεως. Για δε το **«ουκ εξαπορούμενοι»** λέει πάλι ο ίδιος: «Αλλ` ουχ ούτως ώστε απελπίσαντας ημάς ηττηθήναι». Δηλαδή, δεν φτάνουμε στα όρια, ώστε να απελπιστούμε και να αποστερηθούμε ποτέ μέσο σωτηρίας. Φυσικά το μέσο αυτό ήταν σταλμένο από το Θεό και καρπός της πίστεως και του θείου φωτισμού τους. Ο δε **Θεοδώρητος** πολύ χαριτωμένα σχολιάζει: «εν απόροις πράγμασι πόρους ευρίσκομεν σωτηρίας». Δηλαδή, σε καταστάσεις που δεν υπάρχει πόρος (πέρασμα, διέξοδος), εμείς βρίσκουμε διεξόδους σωτηρίας.

3. **Διωκόμενοι αλλ` ουκ εγκαταλειπόμενοι:** Συνεχίζεται η ανάβαση στην κλίμακα των δοκιμασιών. **«Διωκόμενοι»:** Η δίωξη από τους αντικείμενους είναι δριμύτερη, και περισσώς θλίβουσα των άλλων καταστάσεων, διότι γίνεται πιο συγκεκριμένη ως πράξη, με πιθανή και την προσωπική επαφή του διώκοντος με τον διωκόμενο. Γι` αυτό είναι και πιο οδυνηρή. **«Ουκ εγκαταλειπόμενοι»:** Εννοεί το αυτονόητο εδώ ο απόστολος Παύλος. Δεν μας εγκαταλείπει ο Θεός. Δεν έχουν κοσμική δύναμη οι Απόστολοι, όπως οι αντίπαλοί τους, αλλά αυτοί δεν μπορούν να διακόψουν τη ζωή τους ούτε να εμποδίσουν το λόγο τους, εφόσον είναι μαζί τους ο Θεός, ο αρχηγός της ζωής και του θανάτου.
4. **Καταβαλλόμενοι αλλ` ουκ απολλύμενοι: «Καταβαλλόμενοι»:** Φέρνει εδώ εικόνα από τους παλαιστικούς αγώνες, όπου οι δυνατότεροι νικούν, ρίχνοντας κάτω τους αδύναμους. Έτσι ρίχνονται κάτω και οι Απόστολοι, όταν η διαφυγή είναι αδύνατη. Εδώ συμβαίνει κάτι παραπάνω από διωγμό. Δεν νικιούνται στην πίστη. Η πτώση αυτή είναι εξωτερική, σχετική μόνο με τη σωματική αδυναμία, χωρίς το τελικό θανατηφόρο χτύπημα. **«Ουκ απολλύμενοι»,** λέει παρακάτω. Δεν χάνονται για δυο λόγους. Ο **Ζιγαβηνός** προτάσσει ως αιτία τη βοήθεια του Θεού, ο δε **άγιος Θεοφύλακτος Βουλγαρίας** την προθυμία στο έργο της ιεραποστολής και την ψυχική αντίσταση που κατέβαλλαν, υπερβάλλοντες εαυτούς. Αυτός ακριβώς ο συνδυασμός εκφράζεται από το αγιογραφικό: «Θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί» (Κορ. Α΄3,9). Ο άνθρωπος ενεργεί και ο Θεός συνεργεί.

Γράφει ο μακαριστός Στέργιος Σάκκος: «Αν δούμε ένα μεγάλο φορτηγό αυτοκίνητο να περνάει πάνω από μια τσιμεντένια γέφυρα ή μια αμαξοστοιχία από μια σιδερένια γέφυρα ή έναν πολυέλαιο να κρέμεται από μια χοντρή αλυσίδα, δεν θα παραξενευτούμε καθόλου, διότι είναι κάτι πολύ φυσικό και συνηθισμένο. Αν όμως δούμε ένα αυτοκίνητο ή μια αμαξοστοιχία να περνάει από μια καλαμένια γέφυρα ή τον πολυέλαιο να κρέμεται από μια λεπτή κλωστή, τότε κατάπληκτοι αναγνωρίζουμε και ομολογούμε ότι πρόκειται για θαύμα». Ο Θεός σώζει τους διακόνους του εκεί που

δεν υπάρχει καμιά ανθρώπινη ελπίδα.

Κλείνουμε με τον **άγιο Ιωάννη το Δαμασκηνό**: «Οι μεν πειρασμοί συμβαίνουσι, τα δε από των πειρασμών ουκέτι, και τούτο δε διά την του Θεού δύναμιν και χάριν». Η χάρις του Θεού αποκλείει και καταργεί τα αποτελέσματα των πειρασμών.

Το δικό μας μερίδιο είναι το θάρρος της ομολογίας της Αλήθειας εν αγάπη και υπομονή. Όλα τα άλλα του Θεού.

Βοηθήματα:

1. Νικοδήμου Αγιορείτου, Ερμηνεία εις τας ΙΔ΄ Επιστολάς, Εκδ. «Ορθόδοξη Κυψέλη»
2. Π. Τρεμπέλα, Υπόμνημα εις τας Επιστολάς της Κ. Διαθήκης, Τόμος Α΄, Εκδ. «Ο Σωτήρ»
3. Στέργιου Σάκκου, Ερμηνεία Αποστολικών Περικοπών (Μαθήματα Μελέτης Αγ. Γραφής)

Κιλκίς, 26-5-2017